

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
МАРІУПОЛЬСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

ПРОГРАМА
індивідуальної усної співбесіди зі спеціальності 053 «Психологія» ОС «Бакалавр»,

зі спеціальності 053 «Психологія» ОС «Магістр»

(для осіб, які переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання)

Затверджено:
на засіданні Вченої ради МДУ
протокол № 11 від 10.05.2022 р.

Київ, 2022

Програма співбесіди для студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання на спеціальності 053 «Психологія» ОС Бакалавр, Магістр / Укладачі: кандидат психологічних наук, доцент О.Б. Стуліка, кандидат психологічних наук, доцент Л.А. Варава. Київ : МДУ, 2022. 27 с.

Рецензенти:

Грицук О.В., кандидат психологічних наук, доцент кафедри психології та педагогіки Горлівського інституту іноземних мов Державного навчального закладу «Донбаський державний педагогічний університет».

Програма співбесіди для студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання на спеціальності 053 «Психологія» ОС Бакалавр, Магістр обговорена та затверджена на засіданні кафедри практичної психології (протокол №6 від 18 січня 2022 р.)

ЗМІСТ

1. Пояснювальна записка	4
2. Порядок оцінювання підготовленості вступників	5
3. Перелік орієнтовних питань	13
4. Критерії оцінювання, структура оцінки	24
5. Рекомендована література	25

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

При переведенні або поновленні на 2-4 курси спеціальності 053 «Психологія» ОС Бакалавр, Магістр, при вступі для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання вступники проходять фахову співбесіду із використанням інформаційно-комунікаційних технологій Zoom, Viber, WhatsApp, Telegram, Google Meet тощо.

Програма співбесіди побудована на основі змісту фахових навчальних дисциплін, що входять до програми підготовки студентів другого (бакалаврського) рівня вищої освіти і забезпечують теоретичну й прикладну підготовку майбутнього практичного психолога, а саме, з: загальної психології, вікової психології, соціальної психології, педагогічної психології, психодіагностики, клінічної психології, основ психологічного консультування.

Співбесіда є формою з'ясування рівня знань абітурієнтів, які поновлюються до навчання у ЗВО, переводяться з іншого ЗВО за обраною спеціальністю. Під час співбесіди визначається рівень досягнень і недоліки у підготовці фахівців з метою наступного зарахування на навчання за програмою підготовки освітнього ступеня «Бакалавр». Провідним критерієм оцінювання якості знань абітурієнта є вимоги на основі освітньо-кваліфікаційної характеристики, які відповідають сучасним вимогам і є орієнтиром для його підготовки.

У процесі співбесіди абітурієнти повинні продемонструвати: знання теоретичних основ побудови психічних процесів, закономірностей розвитку дітей різного віку, методичних питань організації роботи практичного психолога в закладах освіти; розуміння мети і завдань діяльності психологічної служби, різноманітних форм і методів роботи шкільного психолога, диференційованого підходу до вихованців, індивідуальних особливостей дітей; уявлення змісту базових теорій особистості, що розроблені в зарубіжній та вітчизняній психологічній науці; усвідомлення особливостей планування, організації роботи практичного психолога в навчально-виховних закладах, форм роботи практичного психолога з батьками; питань організації роботи психолога у різних типах навчально-виховних закладів.

Мета програми – визначити рівень знань з теоретичних і методичних питань за програмою підготовки фахівців з практичної психології – студентів, що поновлюються на певний етап навчання у ЗВО або переводяться з однієї форми навчання на іншу.

Зміст програми співбесіди включає теоретичні питання з фахових дисциплін навчального плану спеціальності за другий, третій, четвертий курси бакалавріату, а також перелік питань щодо поновлення на ОС Магістр.

ПОРЯДОК ОЦІНЮВАННЯ ПІДГОТОВЛЕНOSTІ ВСТУПНИКІВ

Оцінювання підготовленості вступників проходить під час співбесіди.

Рівень готовності абітурієнтів, що переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти чи паралельного навчання, у відповідності до вимог моделі фахівця з практичної психології визначається якістю оволодіння ним навчальними дисциплінами, передбаченими навчальним планом освітнього ступеня «Бакалавр».

Абітурієнти, що переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на 2 курс освітнього ступеня «Бакалавр»

повинні знати:

- значення та роль психології в системі наук про людину;
- основні категорії загальної психології;
- головні галузі психологічних знань;
- принципи психологічної науки;
- основні концепції розвитку сучасної психології;
- вчення та сучасні концепції розвитку, формування структури особистості;
- закономірності механізмів психічного відображення, опредметнення психічних утворень.

повинні вміти:

- використовувати принципи та закономірності загальної психології у практичній діяльності;
- аналізувати показники основних психічних процесів;
- використовувати активні методи самонавчання;
- організувати самостійну навчальну діяльність;
- аналізувати вплив соціальних та індивідуальних чинників на формування характеру особистості;
- застосовувати методи практичної психології: інтроспекції, моделювання психічних процесів, спостереження, тестування.

Абітурієнти, що поновлюються або переводяться на 3 курс освітнього ступеня «Бакалавр»

повинні знати:

- значення та роль психології в системі наук про людину;
- основні категорії загальної психології;
- головні галузі психологічних знань;
- принципи психологічної науки; основні концепції розвитку сучасної психології;
- вчення та сучасні концепції розвитку, формування структури особистості;
- закономірності механізмів психічного відображення, опредметнення психічних утворень.
- знати місце й роль вікової психології у системі психологічної науки, її зв'язок з іншими психологічними галузями й іншими науковими дисциплінами;
- знати підходи до вікової періодизації, мати чітке уявлення про основні типи соціальної активності людини (грі, навчання, спілкування, праці);
- знати основні закономірності онтогенезу людини, особливості психічного розвитку в різні вікові періоди (дитинство, раннє дитинство, дошкільний вік, підлітковий вік, рання юність, зрілість, старість), можливості їхнього використання в практичній діяльності психолога.

- глибокі основи закономірностей функціонування психіки;
- методологічні основи дослідження психіки;
- правила застосування і інтерпретації психодіагностичних вимірювальних методів;
- морально-етичні норми проведення психодіагностики і використання даних;
- положення методології психологічної науки;
- основні методи сучасної психології;
- психологічні закономірності ситуації проведення психологічного дослідження;
- процедуру планування і проведення психологічного дослідження;
- основні прийоми інтерпретації і представлення результатів.

повинні вміти:

- використовувати принципи та закономірності загальної психології у практичній діяльності;
- аналізувати показники основних психічних процесів;
- використовувати активні методи самонавчання;
- організувати самостійну навчальну діяльність;
- аналізувати вплив соціальних та індивідуальних чинників на формування характеру особистості;
- застосовувати методи практичної психології: інтроспекції, моделювання психічних процесів, спостереження, тестування.
- орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної вітчизняної й зарубіжної вікової психології;
- орієнтуватися в історії галузей вікової психології, розуміти її актуальні завдання на сучасному етапі розвитку;
- розуміти її наукові принципи й категорії, уміти використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності;
- уміти аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрямки в рішенні проблем психічного розвитку людини;
- розуміти їхнє значення в психічному розвитку.
- визначити мету діагностики; обрати найбільш ефективний діагностичний інструментарій;
- безпосередньо одержати дані і провести відбір особливо важливих матеріалів;
- створити психологічний портрет; скласти прогноз за одержаними даними.
- виділяти з дійсності коло наукової проблеми за методологією наукового дослідження;
- формулювати гіпотезу дослідження на підставі знань про закономірності функціонування психіки;
- планувати проведення психологічного дослідження;
- застосовувати методи та методики дослідження психіки відповідно об'єкта та предмета дослідження;
- проводити обробку отриманих емпіричних даних методами математичної статистики та теорії вимірювань;
- написати наукову статтю за результатами дослідження, тези виступу на наукових конференціях.

повинен володіти навичками:

- підбору конкретних методик, відповідних проблематиці дослідження;
- дотримання правил проведення процедури психодіагностики; інтерпретації даних;
- складання характеристик, прогнозів, рекомендацій.

*Абітурієнти, що поновлюються або переводяться на 4 курс освітнього ступеня
«Бакалавр»*

повинні знати:

- значення та роль психології в системі наук про людину;
- основні категорії загальної психології;
- головні галузі психологічних знань;
- принципи психологічної науки;
- основні концепції розвитку сучасної психології;
- вчення та сучасні концепції розвитку, формування структури особистості;
- закономірності механізмів психічного відображення, опредметнення психічних утворень;
- знати місце й роль вікової психології у системі психологічної науки, її зв'язок з іншими психологічними галузями й іншими науковими дисциплінами;
- знати підходи до вікової періодизації, мати чітке уявлення про основні типи соціальної активності людини (грі, навчання, спілкування, праці);
- знати основні закономірності онтогенезу людини, особливості психічного розвитку в різні вікові періоди (дитинство, раннє дитинство, дошкільний вік, підлітковий вік, рання юність, зрілість, старість), можливості їхнього використання в практичній діяльності психолога.
- положення методології психологічної науки;
- основні методи сучасної психології;
- психологічні закономірності ситуації проведення психологічного дослідження;
- процедуру планування і проведення психологічного дослідження;
- основні прийоми інтерпретації і представлення результатів.
- глибокі основи закономірностей функціонування психіки;
- методологічні основи дослідження психіки;
- правила застосування і інтерпретації психодіагностичних вимірювальних методів;
- морально-етичних норм проведення психодіагностики і використання даних;
- характеристику предмета педагогічної психології та її галузі;
- роль педагогічної психології в педагогічній діяльності;
- особливості взаємодії та співвідношення процесу розвитку особистості та процесу навчання;
- соціально-психологічні чинники формування особистості дитини відповідно віку та соціальної ситуації розвитку;
- закономірності формування психологічної готовності дитини до навчання та учбової діяльності;
- характеристику процесу педагогічного спілкування;
- характеристику психолого-педагогічних якостей педагога;
- вчення про сутність людини та сучасні концепції її розвитку, формування і життєдіяльності особистості;
- принципи побудови клініко-психологічного дослідження;
- особливості порушення психічної та соматичної сфери людини;
- закономірності підвищення психічних ресурсів та адаптаційних можливостей людини;
- особливості гармонізації психічного розвитку, охорони здоров'я людини;
- особливості профілактики та психологічної реабілітації;
- закономірності прояву індивідуально-психологічних та міжособистісних особливостей людини у стані психосоматичного та психічного захворювання;
- значення клініко-психологічних досліджень для психокорекції поведінки та діяльності людини, для соціалізації та адаптації особистості.
- основні категорії соціальної психології як науки;
- історичні передумови та перспективи розвитку соціальної психології;

- провідні теоретичні напрями в сучасній соціальній психології;
- основні методи соціально-психологічного дослідження;
- засоби та прийоми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування;
- психологічні особливості застосування основних принципів психологічного консультування при роботі з окремим клієнтом та з групою;
- вплив організації процесу психологічного консультування на ефективність процесу вирішення проблеми клієнта;
- засоби психодіагностики та корекції особистісних та міжособистісних порушень у різних випадках;
- сучасний стан психологічних досліджень в галузі психологічного консультування;
- основні поняття та методичні процедури здійснення психологічного консультування у різних теоретико-методологічних напрямках.

повинні вміти:

- використовувати принципи та закономірності загальної психології у практичній діяльності;
- аналізувати показники основних психічних процесів;
- використовувати активні методи самонавчання;
- організувати самостійну навчальну діяльність;
- аналізувати вплив соціальних та індивідуальних чинників на формування характеру особистості;
- застосовувати методи практичної психології: інтроспекції, моделювання психічних процесів, спостереження, тестування.
- орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної вітчизняної й зарубіжної вікової психології;
- орієнтуватися в історії галузей вікової психології, розуміти її актуальні завдання на сучасному етапі розвитку;
- розуміти її наукові принципи й категорії, уміти використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності;
- уміти аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрями в рішенні проблем психічного розвитку людини;
- розуміти їхнє значення в психічному розвитку;
- виділяти з дійсності коло наукової проблеми за методологією наукового дослідження;
- формулювати гіпотезу дослідження на підставі знань про закономірності функціонування психіки;
- планувати проведення психологічного дослідження;
- застосовувати методи та методики дослідження психіки відповідно об'єкта та предмета дослідження;
- проводити обробку отриманих емпіричних даних методами математичної статистики та теорії вимірювань;
- написати наукову статтю за результатами дослідження, тези виступу на наукових конференціях.
- визначити мету діагностики;
- вибрати найефективніший діагностичний інструментарій;
- безпосередньо одержати дані і провести відбір особливо важливих матеріалів;
- створити психологічний портрет;
- скласти прогноз за одержаними даними.
- орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної педагогічної психології;
- розуміти її наукові принципи й категорії, уміти використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності;
- уміти аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрями в рішенні проблем

- психічного розвитку людини;
- визначити предмет та завдання клініко-психологічного дослідження;
- використовувати методи клініко-психологічного дослідження;
- аналізувати структуру порушень психічної та соматичної діяльності, закономірності її розпаду, у співставленні з нормою;
- визначити предмет та завдання соціально-психологічного дослідження;
- використовувати методи соціально-психологічного дослідження;
- аналізувати структуру міжособистісних та міжгрупових відносин у малій соціальній групі;
- застосовувати теоретичні знання з курсу до розв'язання завдань психологічного консультування;
- структурувати психологічного консультування відповідно до основних етапів процесу психологічного консультування;
- дотримуватися принципів діалогічної взаємодії психолога з клієнтом в процесі психологічного консультування;
- володіти груповими та індивідуальними формами проведення психологічного консультування;
- застосовувати відповідні техніки психологічного консультування для надання психологічної допомоги різним категоріям клієнтів.

повинен володіти навичками:

- підбору конкретних методик, відповідних проблематиці дослідження;
- дотримання правил проведення процедури психодіагностики;
- інтерпретації даних;
- складання психологічних характеристик, прогнозів, рекомендацій.

***Абітурієнти, що поновлюються або переводяться за освітнім ступенем
«Магістр»***

повинні знати:

- значення та роль психології в системі наук про людину;
- основні категорії загальної психології;
- головні галузі психологічних знань;
- принципи психологічної науки;
- основні концепції розвитку сучасної психології;
- вчення та сучасні концепції розвитку, формування структури особистості;
- закономірності механізмів психічного відображення, опрідметнення психічних утворень.
- основні етапи розвитку та становлення конфліктології та етнопсихології, психології суїцидальної поведінки;
- специфіки предметів конфліктології, етнопсихології;
- системи проблем і завдань психології суїцидальної поведінки;
- суть та значення основних понять конфліктології та етнопсихології;
- своєчасне виявлення труднощів, проблем та умов індивідуального розвитку особистості, корекцію міжособистісних відносин, профілактики конфліктів та відхилень в індивідуальному розвитку та поведінці;
- основні характеристики етнічної та національної психології етносу взагалі;
- національні особливості окремих етнічних груп та народностей;
- методологію вивчення особливостей етнічних мас;
- особливості протікання суїцидальних реакцій та їх психологічний зміст;
- психодіагностичні методи визначення суїцидального ризику та схильності до

самогубства;

- знати місце й роль вікової психології у системі психологічної науки, її зв'язок з іншими психологічними галузями й іншими науковими дисциплінами;
- знати підходи до вікової періодизації, мати чітке уявлення про основні типи соціальної активності людини (грі, навчанні, спілкуванні, праці);
- знати основні закономірності онтогенезу людини, особливості психічного розвитку в різні вікові періоди (дитинство, раннє дитинство, дошкільний вік, підлітковий вік, рання юність, зрілість, старість), можливості їхнього використання в практичній діяльності психолога;
- положення методології психологічної науки;
- основні методи сучасної психології;
- психологічні закономірності ситуації проведення психологічного дослідження;
- процедуру планування і проведення психологічного дослідження;
- основні прийоми інтерпретації і представлення результатів;
- основні категорії соціальної психології як науки;
- провідні теоретичні напрями в сучасній соціальній психології;
- основні методи соціально-психологічного дослідження;
- засоби та прийоми соціально-психологічного впливу в процесі спілкування;
- характеристику предмета педагогічної психології та її галузі;
- закономірності формування психологічної готовності дитини до навчання та учбової діяльності;
- характеристику процесу педагогічного спілкування;
- характеристику психолого-педагогічних якостей педагога;
- вчення про сутність людини та сучасні концепції її розвитку, формування і життєдіяльності особистості;
- положення методології психологічної науки;
- основні методи сучасної психології;
- психологічні закономірності ситуації проведення психологічного дослідження;
- процедуру планування і проведення психологічного дослідження;
- основні прийоми інтерпретації і представлення результатів;
- сформулювати і обґрунтувати гіпотезу дослідження;
- спланувати і провести емпіричне психологічне дослідження;
- інтерпретувати і аналізувати результати дослідження;
- представити підсумки роботи з дотриманням вимог до оформленню наукової статті.

повинні вміти:

- використовувати принципи та закономірності загальної психології у практичній діяльності;
- аналізувати показники основних психічних процесів;
- використовувати активні методи самонавчання;
- організувати самостійну навчальну діяльність;
- аналізувати вплив соціальних та індивідуальних чинників на формування характеру особистості;
- застосовувати методи практичної психології: інтроспекції, моделювання психічних процесів, спостереження, тестування;
- визначати предмет і завдання етнопсихології, конфліктології, психології суїцидальної поведінки;
- застосовувати специфічні методи та прийоми впливу на поведінку людини в конфліктній ситуації;
- проводити соціальне та психологічне обстеження всіх учасників процесу спілкування;

- аналізувати психологічні аспекти відхилень у розвитку особистості, виникнення конфліктів та проблем у міжособистісних стосунках, та запобігання створення конфліктних та суїцидних ситуацій;
- здійснювати психологічні заходи для усунення відхилень в індивідуальному розвитку та поведінці, подолання різних форм девіантної та суїцидальної поведінки, алкоголізму, наркоманії тощо;
- аналізувати наукову та методичну літературу, з'ясовувати головну думку авторів;
- робити самостійні ґрунтовні висновки стосовно різноманітних підходів до аналізу національно-психологічних особливостей різних етнічних груп;
- володіти засобами самоосвіти;
- орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної вітчизняної й зарубіжної вікової психології;
- орієнтуватися в історії галузей вікової психології, розуміти її актуальні завдання на сучасному етапі розвитку;
- розуміти її наукові принципи й категорії, уміти використовувати їх у дослідницькій і практичній діяльності;
- уміти аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрямки в рішенні проблем психічного розвитку людини;
- розуміти їхнє значення в психічному розвитку;
- виділяти з дійсності коло наукової проблеми за методологією наукового дослідження;
- формулювати гіпотезу дослідження на підставі знань про закономірності функціонування психіки;
- планувати проведення психологічного дослідження;
- застосовувати методи та методики дослідження психіки відповідно об'єкта та предмета дослідження;
- проводити обробку отриманих емпіричних даних методами математичної статистики та теорії вимірювань;
- написати наукову статтю за результатами дослідження, тези виступу на наукових конференціях.
- визначити предмет та завдання соціально-психологічного дослідження;
- аналізувати структуру міжособистісних та міжгрупових відносин у малій соціальній групі;
- орієнтуватися в основних теоретико-методологічних проблемах сучасної педагогічної психології;
- уміти аналізувати й оцінювати основні теоретичні напрямки в рішенні проблем психічного розвитку людини;
- за методологією наукового дослідження виділити з дійсності коло наукової проблеми;
- на підставі знань про закономірності функціонування психіки сформулювати гіпотезу дослідження;
- спланувати проведення психологічного дослідження;
- застосувати методи та методики дослідження психіки відповідно об'єкта та предмета дослідження;
- провести обробку отриманих емпіричних даних методами математичної статистики та теорії вимірювань;
- здійснювати обґрунтовані, логічні та послідовні висновки;
- представити графічно, наглядно отримані дані та висновки;
- написати наукову статтю за результатами дослідження, тези виступу на наукових конференціях.

ПЕРЕЛІК ОРІЄНТОВНИХ ПИТАНЬ

Блок питань для абітурієнтів, що переводяться, поновлюються, вступають для здобуття другої вищої освіти та паралельного навчання на 2 курс освітнього ступеня «Бакалавр»

1. Співвідношення мовлення і мислення.
2. Розвиток уваги. Концепція Л.С. Виготського.
3. Виникнення і розвиток психіки. Концепція О.Н. Леонтьєва-Фабрі.
4. Виникнення нервової системи та її роль подальшому розвитку психіки.
5. Поняття інтеріоризації.
6. Просодика, такесика, екстралінгвістика як компоненти комунікативної діяльності.
7. Вміння, навички, звичка як компоненти діяльності.
8. Вербальне та невербальне спілкування.
9. Матеріалістичне та ідеалістичне вивчення психіки.
10. Виникнення відчуттів та їх значення в житті людини.
11. Основні напрями сучасної психології.
12. Основні вимоги до методів психологічного дослідження. Надійність та валідність.
13. Специфічні галузі сучасної психології.
14. Поняття про увагу. Психологічні теорії уваги.
15. Метод інтроспекції та проблема самоспостереження.
16. Сутність психіки. Відмінності у психіці тварини та людини.
17. Психічне означення людської діяльності.
18. Психологія в структурі сучасних наук.
19. Основні види людської діяльності: гра, навчання, спілкування, праця.
20. Мовлення. Теорії розвитку мовлення.

Блок питань для абітурієнтів що поновлюються або переводяться на 3 курс освітнього ступеня «Бакалавр»

1. Поняття про особистість та її структура.
2. Біогенетична та соціогенетична концепції розвитку особистості.
3. Співвідношення понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність».
4. Теорія активності розвитку особистості З. Фрейда.
5. Етапи розвитку особистості по теорії Е. Еріксона.
6. Психологічні особливості спрямованості особистості.
7. Поняття о задатках та здібностях. Структура здібностей. Основні компоненти здібностей. Відмінності в здібностях та їх природа. Умови та передумови формування людських здібностей.
8. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що впливають на продуктивність формування звичок.
9. Співвідношення понять «обдарованість», «талант», «геніальність» та природа їх виникнення.
10. Поняття про темперамент. Типи та властивості темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту.
11. Роль темпераменту в діяльності особистості. Темперамент і характер людини.
12. Структура діяльності особистості. Основні види діяльності особистості.
13. Поняття про характер. Природа характеру. Структура характеру.
14. Поняття про характер. Невроз. Неврастенія. Психастенія. Істерія.
15. Класифікація акцентуацій характеру (О.Є. Лічко, К. Леонгард, П.Б. Ганушкін). Типологія соціальних характерів по Е. Фромму.
16. Характеристика психосоціотипів.

17. Конституційні та клінічні типології.
18. Характеристика самооцінки, рівня прагнень, самоповаги, фрустрації.
19. Поняття про волю. Сучасні теоретичні дослідження волі. Основні якості волі. Аналіз складної вольової діяльності.
20. Довільні дії та їхні особливості. Основні функції та механізми волі.
21. Предмет і задачі вікової психології. Взаємодія вікової психології з іншими науками в системі людинознавства.
22. Методологічні принципи і методи дослідження вікового розвитку людини.
23. Основні категорії вікової психології.
24. Співвідношення природного і соціального в розвитку.
25. Роль спілкування в психічному розвитку дитини.
26. Феномен акселерації. Акселерати. Ретарданти.
27. Зарубіжні теорії розвитку особистості.
28. Періодизація психічного розвитку в вітчизняній психології
29. Життєвий світ немовляти. Головні новоутворення першого року життя.
30. Раннє дитинство. Основні досягнення раннього дитинства.
31. Особливості різних аспектів розвитку в дошкільному віці.
32. Молодість. Загальні закономірності розвитку.
33. Пізня юність (студентство): проблеми прагнення, надії.
34. Об'єктивна і суб'єктивна готовність до навчання в школі. Проблема пристосування до шкільного навчання. Криза перших днів.
35. Особливості протікання і розвитку пізнавальних процесів у молодших школярів.
36. Анатомо-фізіологічна перебудова організму і її вплив на особливості поведінки підлітка.
37. Рівень розвитку психічних функцій в старшому шкільному віці.
38. Мотиви учбової діяльності студентів. Динаміка розвитку учбової і професійної мотивації.
39. Підходи до виділення стадій розвитку дорослої людини.
40. Зміна сенсорно-перцептивної сфери, пізнавальних процесів у людей похилого і старечого віку. Психологічні типи старих.
41. Предмет та завдання психодіагностики як галузі наукового дослідження психіки. Проблеми психодіагностики особистості на сучасному етапі.
42. Професійно етичні принципи в психодіагностиці.
43. Загальна характеристика базових тестів на інтелект.
44. Основні форми прояву психіки, що складають сферу психодіагностики.
45. Критерії об'єктивності психодіагностичних методів.
46. Форми та засоби представлення психодіагностичних даних.
47. Нормативні вимоги до психодіагностичних методик.
48. Психодіагностика психофізіологічних особливостей людини та сфера використання даних.
49. Рівні використання даних психодіагностики.
50. Нормативні вимоги до психодіагностичних методик.
51. Вимоги до психометричної підготовки психолога.
52. Проблема використання психодіагностичних методик іншими спеціалістами.
53. Проблеми сприйняття процедури тестування опитаними.
54. Класифікація психодіагностичних методик.
55. Принципи та методи діагностики міжособистісних взаємовідносин.
56. Експериментальна психологія як галузь психології. Зв'язок з іншими науками і перспективи розвитку.
57. Поняття парадигми в науковому пізнанні дійсності. Поняття артефакту в науці: причини виникнення і способи інтерпретації. Роль теорії в науці та її структура. Критерії об'єктивності наукової теорії.

58. Гіпотеза в науковому дослідженні. Характеристика наукової проблеми та формулювання наукової гіпотези. Класифікація гіпотез.
59. Основні стадії розробки наукової проблеми.
60. Визначення методології та методу в експериментальній психології.
61. Класифікація основних загальнонаукових дослідницьких методів.
62. Визначення та види валідності психологічного експерименту. Фактори, які порушують зовнішню та внутрішню валідність дослідження.
63. Методологічний апарат дослідження: визначення об'єкта, предмета, мети, завдань психологічного дослідження.
64. Основні етапи проведення психологічного дослідження.
65. Основні види планів психологічного експерименту.
66. Визначення зовнішньої змінної та способи контролю.
67. Залежна змінна: параметри та способи контролю. Психометричні показники залежної змінної.
68. Незалежна змінна, види та способи контролю.
69. Стратегії побудови експериментальних груп.
70. Особливості впливу особистості експериментатора на проведення психологічного експерименту. Прийоми та методи контролю впливу особистіних факторів на результати дослідження.

Блок питань для абітурієнтів що поновлюються або переводяться на 4 курс освітнього ступеня «Бакалавр»

1. Поняття про особистість та її структура.
2. Біогенетична та соціогенетична концепції розвитку особистості.
3. Співвідношення понять «людина», «особистість», «індивід», «індивідуальність».
4. Теорія активності розвитку особистості З. Фрейда.
5. Етапи розвитку особистості по теорії Е. Еріксона.
6. Психологічні особливості спрямованості особистості.
7. Поняття о задатках та здібностях. Структура здібностей. Основні компоненти здібностей. Відмінності в здібностях та їх природа. Умови та передумови формування людських здібностей.
8. Об'єктивні та суб'єктивні фактори, що впливають на продуктивність формування звичок.
9. Гуманістичні теорії особистості. Когнітивні теорії особистості.
10. Поняття про темперамент. Типи та властивості темпераменту. Фізіологічні основи темпераменту.
11. Роль темпераменту в діяльності особистості. Темперамент і характер людини.
12. Структура діяльності особистості. Основні види діяльності особистості.
13. Поняття про характер. Природа характеру. Структура характеру. Поняття про характер. Невроз. Неврастенія. Психастенія. Істерія.
14. Класифікація акцентуацій характеру (О.Є. Лічко, К. Леонгард, П.Б. Ганушкін). Типологія соціальних характерів по Е. Фромму.
15. Характеристика психосоціотипів.
16. Конституційні та клінічні типології.
17. Характеристика самооцінки, рівня прагнень, самоповаги, фрустрації.
18. Поняття про волю. Сучасні теоретичні дослідження волі.
19. Основні якості волі. Аналіз складної вольової діяльності.
20. Довільні дії та їхні особливості. Основні функції та механізми волі.
21. Предмет і задачі вікової психології. Взаємодія вікової психології з іншими науками в системі людинознавства.
22. Методологічні принципи і методи дослідження вікового розвитку людини.

23. Основні категорії вікової психології.
24. Співвідношення природного і соціального в розвитку.
25. Роль спілкування в психічному розвитку дитини.
26. Феномен акселерації. Акселерати. Ретарданти.
27. Зарубіжні теорії розвитку особистості.
28. Періодизація психічного розвитку в вітчизняній психології.
29. Життєвий світ немовляти. Головні новоутворення першого року життя. Раннє дитинство. Основні досягнення раннього дитинства.
30. Особливості різних аспектів розвитку в дошкільному віці.
31. Молодість. Загальні закономірності розвитку.
32. Пізня юність (студентство): проблеми прагнення, надії.
33. Об'єктивна і суб'єктивна готовність до навчання в школі. Проблема пристосування до шкільного навчання. Криза перших днів.
34. Особливості протікання і розвитку пізнавальних процесів у молодших школярів.
35. Анатомо-фізіологічна перебудова організму і її вплив на особливості поведінки підлітка.
36. Рівень розвитку психічних функцій в старшому шкільному віці.
37. Мотиви учбової діяльності студентів. Динаміка розвитку учбової і професійної мотивації.
38. Підходи до виділення стадій розвитку дорослої людини.
39. Зміна сенсорно-перцептивної сфери, пізнавальних процесів у людей похилого і старечого віку. Психологічні типи старих.
40. Предмет та завдання психодіагностики як галузі наукового дослідження психіки. Проблеми психодіагностики особистості на сучасному етапі.
41. Професійно етичні принципи в психодіагностиці.
42. Загальна характеристика ґрунтових тестів на інтелект.
43. Основні форми прояву психіки, що складають сферу психодіагностики.
44. Наведіть критерії об'єктивності психодіагностичних методів.
45. Форми та засоби представлення психодіагностичних даних.
46. Нормативні вимоги до психодіагностичних методик.
47. Психодіагностика психофізіологічних особливостей людини та сфера використання даних.
48. Рівні використання даних психодіагностики.
49. Нормативні вимоги до психодіагностичних методик.
50. Вимоги до психометричної підготовки психолога.
51. Проблема використання психодіагностичних методик іншими спеціалістами. Проблеми сприйняття процедури тестування опитаними.
52. Класифікація психодіагностичних методик.
53. Принципи та методи діагностики міжособистісних взаємовідносин.
54. Експериментальна психологія як галузь психології. Зв'язок з іншими науками і перспективи розвитку.
55. Поняття парадигми в науковому пізнанні дійсності. Поняття артефакту в науці: причини виникнення і способи інтерпретації. Роль теорії в науці та її структура. Критерії об'єктивності наукової теорії.
56. Гіпотеза в науковому дослідженні. Характеристика наукової проблеми та формулювання наукової гіпотези. Класифікація гіпотез.
57. Основні стадії розробки наукової проблеми.
58. Визначення методології та метода в експериментальній психології.
59. Класифікація основних загальнонаукових дослідницьких методів.
60. Визначення та види валідності психологічного експерименту.
61. Фактори, які порушують зовнішню та внутрішню валідність дослідження.
62. Методологічний апарат дослідження: визначення об'єкта, предмета, мети, завдань

психологічного дослідження.

63. Основні етапи проведення психологічного дослідження.
64. Основні види планів психологічного експерименту.
65. Визначення зовнішньої змінної та способи контролю.
66. Залежна змінна: параметри та способи контролю. Психометричні показники залежної змінної. Незалежна змінна, види та способи контролю.
67. Стратегії побудови експериментальних груп.
68. Особливості впливу особистості експериментатора на проведення психологічного експерименту. Прийоми та методи контролю впливу особистісних факторів на результати дослідження.
69. Педагогічна психологія як галузь психологічної науки. Предмет педагогічної психології. Проблеми педагогічної психології. Принципи та завдання педагогічної психології.
70. Місце педагогічної психології в системі наукового знання. її зв'язок із загальною та віковою, диференційною, соціальною психологією, психологією праці, віковою фізіологією, педагогікою тощо.
71. Розвиток педагогічної психології в Україні (М.Л. Алексеева, Д.Ф. Ніколенко, Л.М. Проколієнко, О.М. Раєвський, О.В. Скрипченко).
72. Сучасний стан педагогічної психології (І.Д. Бех, М.Й. Боришевський, І.С. Булах, В.В. Волошина, Л.В. Долинська, О.І. Кульчицька, Т.М. Лисянська, С.Д. Максименко, М.В. Савчин, О.Я. Чебикін).
73. Предмет та завдання психології навчання. Проблеми психології навчання. Принципи психології навчання як розділу педагогічної психології.
74. Програмоване навчання як спосіб організації навчального процесу. Проблемне навчання як спосіб організації навчального процесу.
75. Пояснювально-ілюстративне навчання як спосіб організації навчального процесу.
76. Кредитно-модульне навчання (КМСОНП) як спосіб організації навчального процесу.
77. Теорія поетапного формування розумових дій (П.Я. Гальперін).
78. Теорія навчання Л.С. Виготського, В.В. Давидова, Д.Б. Ельконіна. Теорія навчання О.М. Матюшкіна.
79. Структура навчальної діяльності.
80. Основні компоненти учіння (змістові, цільові, мотиваційні, операційні, емоційно-вольові, комунікативні, результативні, контрольні-оцінні).
81. Предмет та завдання психології виховання. Проблеми психології виховання. Психологічні механізми виховання.
82. Психологія індивідуального підходу в процесі виховання особистості.
83. Особливості педагогічної діяльності. Педагогічні здібності та їх структура.
84. Клінічна психологія як розділ психологічної науки.
85. Об'єкт та предмет професійної діяльності клінічного психолога.
86. Види діяльності клінічного психолога.
87. Проблема етики в клінічній психології.
88. Специфічні етичні аспекти роботи клінічного психолога.
89. Психологічний супровід діагностичного процесу.
90. Психологічний супровід терапевтичного процесу.
91. Хвороба як самостійна психологічна травма.
92. Поняття та класифікація психічного дизонтогенезу. Фактори виникнення.
93. Основні прояви патології сприйняття, відчуттів, уявлення.
94. Види порушення пам'яті. Причини патології процесів пам'яті.
95. Патологія емоцій.
96. Соціальна психологія в системі суспільних наук та людинознавства. Галузі соціальної психології. Історія становлення соціально-психологічних знань. Етапи розвитку соціальної психології.

97. Основні напрямки зарубіжної соціальної психології. Внесок вітчизняних науковців в розвиток соціально-психологічних знань.
98. Сучасні уявлення щодо предмету соціальної психології. Проблеми, завдання, категорії соціальної психології.
99. Методологічні та теоретичні основи соціальної психології. Методи дослідження в соціальній психології.
100. Класифікація соціально-психологічних явищ. Співвідношення базових соціально-психологічних явищ.
101. Поняття взаємодії в соціальній психології. Зміст та стиль взаємодії людей. Динаміка соціальної взаємодії людей.
102. Поняття та сутність спілкування. Особливості та види спілкування. Методи впливу у процесі спілкування. Спілкування в системі міжособистісних та суспільних відносин.
103. Проблема групи в соціальній психології. Ознаки та критерії виділення груп. Основні характеристики групи. Соціально-психологічні характеристики великих соціальних груп. Особливості та класифікація великих соціальних груп. Методи вивчення.
104. Масові форми поза колективної поведінки. Етапи формування натовпу, боротьба з панікою.
105. Аналіз масових інформаційних процесів в великих соціальних групах.
106. Співвідношення соціальної інформації та масової комунікації. Перешкоди на шляху виникнення масової комунікації. Психологічні ефекти масових інформаційних процесів. Вимоги щодо ефективності масової інформації та комунікації.
107. Специфіка соціально-психологічного підходу щодо проблем малих груп. Соціально-психологічні характеристики малих груп. Межі та класифікація малих груп. Динамічні процеси в малих групах. Стадії розвитку малої групи.
108. Особливості соціально-психологічного підходу до проблем особистості. Соціально-психологічна характеристика особистості.
109. Проблема соціальної установки особистості в загальній психології. Зміни соціальних установок.
110. Прикладні дослідження в соціальній психології: типи та специфіка. Ефективність прикладних досліджень в соціальній психології. Основні напрямки прикладних досліджень в соціальній психології.

Блок питань для абітурієнтів що переводяться чи поновлюються за освітнім ступенем «Магістр»

1. Задачі та методи сучасної психології. Зв'язок психології з іншими науками.
2. Особистість та її структура. Теорії особистості в психології.
3. Свідомість як цілковита людська особливість. Виникнення та розвиток людської свідомості.
4. Поняття про мовлення. Функції та різновиди мовлення.
5. Уява та її різновиди. Зв'язок уяви з об'єктивною дійсністю. Фізіологічні основи уяви.
6. Мислення. Види розумових операцій за П.Я. Гальперінім. Процес розуміння та процес розв'язання завдань.
7. Пам'ять, види пам'яті. Теорії пам'яті в психології. Запам'ятовування та його різновиди.
8. Виникнення та розвиток людської психіки. Концепція О.М. Леонтьєва – Фабрі.
9. Структура людської діяльності та основні її характеристики.
10. Фізіологічні основи темпераменту, головні властивості та факти прояву.
11. Характеристика уваги. Концепція уваги за Л.С. Виготським.

12. Спілкування як вид діяльності. Структура комунікативної діяльності за О.М. Леонтєвим.
13. Структура здібностей. Індивідуальні відмінності у здібностях людей.
14. Характер та особливості його формування. Типології акцентуацій характеру.
15. Структура мотивації. Психологічна характеристика мотивів.
16. Психічні характеристики вольової діяльності. Довільні дії та їх особливості.
17. Психологічні особливості сприймання. Моделі сприйняття інформації.
18. Психологічна характеристика особливості підсвідомості в теоріях З. Фрейда та К. Юнга.
19. Теоретичні надбання біхевіоризму.
20. Теоретичні засади гештальт-психології.
21. Основні концепції гуманістичної психології.
22. Поняття про темперамент. Теорії темпераменту.
23. Вербальне та невербальне спілкування.
24. Види діяльності: гра, навчання, спілкування, праця.
25. Виникнення відчуттів. Види відчуттів.
26. Основні вимоги до методів психологічного дослідження. Надійність та валідність.
27. Сутність психіки. Відмінності психіки тварини та людини.
28. Поняття про увагу. Психологічні теорії уваги.
29. Уява. Способи розвитку уяви.
30. Поняття про мислення. Характеристика мисленневих операцій.
31. Погляди відомих психологів та інших фахівців на природу самогубства як соціально-психологічного явища.
32. Характеристика видів суїцидальної поведінки.
33. Психічні риси особистості, сприятливі розвитку схильності до самогубства.
34. Гендерні відмінності у мотивації суїцидальних дій.
35. Суспільне ставлення до самогубства як фактор суїцидальності.
36. Вплив засобів інформації та масовидних явищ на формування суїцидальних мотивів у громадян.
37. Сенс життя в психології суїцидальної поведінки.
38. Характеристика внутрішньої позиції сприйняття, що порушують адаптацію особистості до змін у суспільстві.
39. Психологічна реакція особистості на конфлікт, які спричиняють суїцид.
40. Соціально-психологічні особливості суїцидальної поведінки.
41. Характеристика екстремальної ситуації в генезисі самогубства.
42. Вплив алкоголізму та вживання наркотиків на емоційний стан людини у суїцидальної поведінці.
43. Суїцидальна поведінка при психопатичних розладах особистості.
44. Види самогубств, які створюють неврастенічні люди.
45. Суїцидальні вчинки хворих на шизофренію.
46. Принципи діагностики суїцидальної поведінки.
47. Профілактика суїцидальної поведінки.
48. Поняття суїцидальної превенції, інтервенції.
49. Основні методи психокорекційної роботи з суїцидентами.
50. Етапи психотерапевтичної програми з суїцидентами.
51. Періодизація життєвого циклу людини. Проблема обґрунтованого критерію періодизації в психології.
52. Феномен акселерації. Проблема виникнення акселератів та ретардантів.
53. Методологічні принципи і методи дослідження вікового розвитку людини.
54. Літичний та критичний розвиток. Значення та задачі вікових криз.
55. Труднощі та аномалії психічного розвитку людини.

56. Поняття «вік» та «розвиток» у віковій психології. Закономірності, рушійні сили розвитку особистості.
57. Теорія Ж. Піаже про розвиток дитячого інтелекту. Феномен Ж. Піаже.
58. Співвідношення генотипних впливів і впливу середовища на розвиток індивіда.
59. Соціальна ситуація розвитку в онтогенезі. Новоутворення вікових періодів.
60. Основні положення культурно-історичної теорії Л.С. Виготського.
61. Епігенетична концепція розвитку особистості за Е. Еріксоном.
62. Концепція морального розвитку особистості Л. Кольберга.
63. Провідний вік діяльності (ПВД) – визначення, види. Характеристика ПВД в різні періоди життя людини.
64. Предмет і задачі вікової психології. Взаємодія вікової психології з іншими науками в системі людинознавства.
65. Стадії психосексуального розвитку особистості за З. Фрейдом.
66. Підходи вітчизняних психологів до рішення проблеми розвитку особистості (Д.Б. Ельконін, А.В. Петровський).
67. Життєвий світ немовляти. Головні новоутворення першого року життя.
68. Раннє дитинство. Симптоми кризи трьох років.
69. Дитинство як соціальне явище та об'єкт психології розвитку.
70. Розвиток психічних функцій в дошкільному віці.
71. Особливості розвитку мотиваційної сфери у дітей дошкільного віку. Супідрядність мотивів.
72. Об'єктивна і суб'єктивна готовність дитини до шкільного навчання.
73. Особливості функціонування пізнавальних процесів у молодшому шкільному віці.
74. Особливості розвитку психічних функцій у старшому шкільному віці.
75. Молодість як період інтенсивного пізнавального розвитку.
76. Анатомо-фізіологічна перебудова організму і її вплив на особистість підлітка.
77. Вікові особливості ранньої та пізньої юності. Теорії юності в психології.
78. Психологічна характеристика пізньої юності (студентські роки): проблеми, прагнення, сподівання. Феноменологія кризи юності.
79. Динаміка розвитку психічних функцій дорослої людини. «Біографічні» кризи.
80. Зміна сенсорно-перцептивної сфери, пізнавальних процесів у людей похилого та старечого віку. Психологічні типи старих.
81. Експериментальна психологія як галузь психології. Зв'язок з іншими науками. Актуальні проблеми експериментальної психології.
82. Поняття парадигми в науковому пізнанні дійсності. Гіпотеза в науковому дослідженні. Класифікація гіпотез.
83. Характеристика наукової проблеми. Основні стадії розробки наукової проблеми.
84. Основні етапи проведення психологічного дослідження. Основні види планів психологічного експерименту.
85. Визначення поняття «методології» та «методу» в експериментальній психології. Класифікація основних загальнонаукових дослідницьких методів.
86. Визначення та види валідності психологічного експерименту. Фактори, які порушують зовнішню та внутрішню валідність дослідження.
87. Загальна характеристика методів психологічного дослідження. Методологічний апарат дослідження: визначення об'єкта, предмета, мети, завдань психологічного дослідження.
88. Визначення зовнішньої змінної та способи контролю. Залежна змінна: параметри та способи контролю. Незалежна змінна, види та способи контролю.
89. Особливості впливу особистості експериментатора на проведення психологічного експерименту. Прийоми та методи контролю впливу особистісних факторів на результати дослідження.

90. Характеристика методів теоретичного дослідження (інтроспекції, спостереження, бесіда, «архівний метод», тестування)
91. Конфліктологія як міждисциплінарна галузь суспільствознавства. Предмет, завдання та проблеми конфліктології.
92. Попередження конфліктів.
93. Методи конфліктології.
94. Психологічний компроміс як спосіб вирішення конфлікту.
95. Основні концепції сучасної конфліктології. Конфліктологічні дослідження в Україні.
96. Технологія консенсусу і компромісу.
97. Загальне і специфічне визначення конфлікту.
98. Питання міжособистісних конфліктів за Р. Дарендорфом.
99. Правила вивчення конфліктної ситуації (В.А. Шейнов).
100. Вирішення міжнародних і політичних конфліктів.
101. Учасники конфлікту: опонент, противник, ворог, прихильник, тощо.
102. Причини між особистісного конфлікту в організації.
103. Аналітика конфлікту: конфліктна проблема, конфліктний інтерес, конфліктна ситуація.
104. Першопричина міжособистісного конфлікту.
105. Картографія конфлікту.
106. Емпатія і гумор як засоби уникнення конфлікту.
107. Ескалація конфлікту, рецидив, реверсія.
108. Поведінка людини у конфлікті. Сітка Томаса-Кілмена.
109. Фази конфлікту.
110. Виникнення об'єктивної конфліктної ситуації у внутрішньо-особистістному конфлікті і перехід до конфліктної поведінки.
111. Загальна характеристика та понятійний апарат етнопсихології.
112. Поняття етносоціальної компетентності. Подолання труднощів у міжнаціональних відносинах. Етапи розвитку етнопсихологічної науки та її основні напрямки.
113. Необхідність врахування національно-психологічних особливостей у виховній роботі у багатонаціональному колективі.
114. Особливості розвитку сучасної етнопсихології. Зміст етнопсихології як науки. Об'єкт та предмет її вивчення.
115. Характеристика національної специфіки сімейних відносин.
116. Причини дескридитації етнопсихологічної науки в кінці 20-х років ХХ сторіччя.
117. Основні принципи психодіагностики сімейних відносин представників різних націй та народів.
118. Етнопсихологічні особливості процесу формування сімейних відносин.
119. Методологічні основи етнічної психології.
120. Етнопсихологічна характеристика конфліктів в сімейних відносинах.
121. Поняття етнічних спільнот та груп. Провідні процеси в них.
122. Провідні завдання психологічного консультування представників моно- та полі етнічних сімей.
123. Способи існування етносів. Етнічні процеси.
124. Національно-психологічні особливості представників слав'янських національностей.
125. Основні етнічні та культурологічні особливості нації.
126. Специфіка національної психології представників Кавказу. Особливості національного виховання.
127. Поняття національної ідентифікації.
128. Ментальність як інтегральна етнопсихологічна ознака нації.
129. Особливості рис національного характеру японців та китайців.
130. Національна самосвідомість.

131. Мотиви навчальної діяльності студентів. Динаміка розвитку навчальної і професійної мотивації.
132. Соціальна роль як реалізація статусу та позиції особистості.
133. Механізми процесу соціалізації індивіда, її джерела та головні чинники.
134. Структурна організація засвоєння знань, вмінь та навичок.
135. Загальні положення діяльнісного підходу в навчанні.
136. Головні підходи вивчення малих соціальних груп. Структура взаємовідносин у малій соціальній групі.
137. Спілкування як форма вияву соціальної активності особистості. Функції та основні механізми спілкування.
138. Проблема співвідношення навчання і розвитку.
139. Індивідуальна здібність дитини до навчання: види, рівні, етапи, прояви.
140. Педагогічна оцінка як фактор стимулювання учбової діяльності.
141. Позиція як інтегральна система вибіркових відносин особистості.
142. Соціально-психологічні механізми спілкування та основні принципи соціальної перцепції.
143. Загальна характеристика учбової діяльності.
144. Основні види соціальної взаємодії. Етапи рефлексії, ідентифікації, стерео типізації.
145. Характеристика учбової задачі в структурі учбової діяльності.
146. Теорії походження лідерства. Стили лідерства та керівництва.
147. Закони формування навичок. Фактори, що впливають на формування навичок.
148. Основні види девіантної поведінки в підлітковому віці. Профілактика девіацій у підлітків.
149. Характеристика батьківсько-дитячих взаємовідносин. Стили сімейного виховання.
150. Педагогічна оцінка як фактор стимулювання учбової діяльності.

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ, СТРУКТУРА ОЦІНКИ

Оцінювання студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання, на підставі отриманих балів за відповіді на поставлені запитання (не менше трьох запитань). На основі відповідей виставляється бальна оцінка від 100 до 200 балів. Прохідний бал – 100 балів.

Максимальна кількість балів, яку може отримати студент за відповідь нараховується за умови повного, аргументованого викладу матеріалу, якщо студент показав знання з основних досліджень психолого-педагогічної проблематики, доказово висвітлює власне бачення педагогічної проблеми. Під час відповіді виявлені вміння аналізувати, узагальнювати та оцінювати інформацію.

Оцінювання знань студентів, що поновлюються або переводяться, вступають для здобуття другої вищої освіти та на паралельне навчання відбувається за такою шкалою:

«незараховано»	0 – 99	0 – 99	Вступник розрізняє об'єкти вивчення. Вступник відтворює незначну частину навчального матеріалу, має нечіткі уявлення про об'єкт вивчення. Вступник відтворює лише частину навчального матеріалу; виконує елементарні завдання.
«зараховано»	100 – 139	100-109	Вступник здатний до часткового відтворення основного навчального матеріалу, може повторити за зразком певну операцію, дію.
		110-119	Вступник відтворює основний навчальний матеріал, здатний з помилками й неточностями дати визначення понять,
		120-129	Вступник виявляє знання й розуміння основних положень навчального матеріалу, може сформулювати правила, визначення, поняття. Відповідь його (її) правильна, але недостатньо осмислена.
		130-139	Вступник відтворює навчальний матеріал, може сформулювати правила, визначення, поняття. Вміє застосовувати знання при виконанні завдань за зразком.
	140 – 179	140-149	Вступник правильно відтворює навчальний матеріал, знає основоположні теорії і факти, вміє наводити окремі власні приклади на підтвердження певних думок, частково контролює власні навчальні дії.
		150-159	Знання вступника є достатніми, він (вона) застосовує вивчений матеріал у стандартних ситуаціях, намагається аналізувати, встановлювати найсуттєвіші зв'язки і залежність між явищами, фактами,
		160-169	Вступник достатньо володіє вивченим матеріалом, може робити висновки,

			загалом контролює власну діяльність. Відповідь його (її) логічна, хоч і містить певні неточності.
		170-179	Вступник добре володіє вивченим матеріалом, застосовує знання в стандартних ситуаціях, вміє аналізувати й систематизувати інформацію, використовує загальновідомі докази із самостійною і правильною аргументацією.
	180 – 200	180-189	Вступник має повні, глибокі знання, здатний (а) використовувати їх у практичній діяльності, робити висновки, узагальнення.
		190-194	Вступник має гнучкі знання в межах вимог навчальних програм, аргументовано використовує їх у різних ситуаціях, вміє знаходити інформацію та аналізувати її, ставити і розв'язувати проблеми.
		195-200	Вступник має системні, міцні знання в обсязі та в межах вимог навчальних програм, усвідомлено використовує їх у стандартних та нестандартних ситуаціях. Вміє самостійно аналізувати, оцінювати, узагальнювати опанований матеріал, самостійно користуватися джерелами інформації, приймати рішення.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1. Агафонов А.Ю. Пространные рассуждения о реконструктивной и предписывающей методологии // Материалы научной конференции «Ананьевские чтения – 2009», Выпуск 1. Методологические и теоретические проблемы психологии / Под ред. Л.А. Цветковой, В.М. Аллахвердова. – Спб.: Изд-во С.-Петербургского университета, 2009. – С. 3-5.
2. Академічна чесність як основа сталого розвитку університету / Міжнарод. благод. фонд «Міжнарод. фонд досліджень освітньої політики»; за заг. ред. Т.В. Фінікова, А.Є. Артюхова. К.: Таксон, 2016. 234 с.
3. Андрушко Я. С. Психокорекція: навч.-метод. посібник / Я. С. Андрушко. – Львів: ЛьвДУВС, 2017. – 212 с.
4. Ахмедов К.В. Клінічна психологія в експертній діяльності : практикум : навчальний посібник / заг. ред. В.Є. Луньова. – Одеса: ОН МедУ. – 2015. – 301 с.
5. Баклицький, Іван Олександрович. Психологія праці: підручник / І. О. Баклицький. - 2-ге вид., перероб. і доп. - Київ : Знання, 2008. - 655 с.
6. Бортнік Ж. І. Інноваційні технології у викладанні риторики / Ж. І. Бортнік // Сучасні педагогічні технології : зб. наук. пр. / Відкритий міжнар. ун-т розв. людини «Україна»; [редкол.: В. С. Зубович та ін.]. – Луцьк, 2012. – Вип. 2. – С. 188-193.
7. Бочелюк В.Й. Педагогічна психологія / В.Й.Бочелюк, В.В.Зарицька. – К.: Центр навчальної літератури, 2006.
8. Буленко Т. В. Соціально-психологічні основи функціонування сучасної молоді сім'ї / Науковий вісник ВДУ ім. Лесі Українки. – Луцьк, 2010. – № 9.
9. Вагабова А.О. Психологічний аналіз категорії переживання у зарубіжній та вітчизняній психології. Актуальні проблеми психології, Том 1, Випуск 57 – 2020, с. 59-66.
10. Вагнер В. А. Сравнительная психология: Избранные психологические труды [Текст]. – 2-е изд., стер. / В. А. Вагнер. – Москва: Издательство Московского психолого-социального института; Воронеж: Издательство НПО «МОДЕК», 2010. – 208 с.
11. Варава Л.А. Акцентуації характеру: теоретичні підходи та прикладні аспекти. Навчально-методичний посібник з загальної психології. Маріуполь: МДУ - 2015., 96 с.
12. Варава Л.А. Аналіз проблеми категорії "переживання" і компоненти дослідження / Л.А. Варава // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. - Житомир: "Вид-во ЖДУ ім. І. Франка", 2015. Том VII. Екологічна психологія.- Випуск 39. - 478 с. - С. 48-56.
13. Варава Л.А. Особливості виникнення почуття щастя у дошкільному віці / Л.А. Варава // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України /за наук. ред. С.Д. Максименка, Н.О. Євдокимової. - Миколаїв: Іліон, 2015. Том VII. Екологічна психологія.- Випуск 38. - 582 с. - С. 79-93.
14. Варава Л.А. Особливості переживання та механізми рефлексії почуття щастя в підлітковому віці / Л.А. Варава // Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: збірник наукових праць /за ред. С.Д. Максименка, Н.О. Євдокимової. - Т. 2. - Вип.9. - Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. - 286 с. - (Серія "Психологічні науки"). - С.27-32
15. Варава Л.А. Усвідомленість сімейного міфу як організуюча компонента життєвого простору особистості / Л.А. Варава // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. - Житомир: "Вид-во ЖДУ ім. І. Франка", 2016. Том VII. Екологічна психологія.- Випуск 41. - 490 с. - С. 43-50.

16. Вилужанина Т.А., Варава Л.А. Репрезентация понятия "счастье" в форме визуальных метафор в обыденном сознании женщин зрелого возраста / Т.А. Вилужанина, Л.А. Варава // Личностная депривация: юридический, психологический, междисциплинарный аспекты / отв. ред. В.М. Мелихов, О.Н. Макаренко, Г.Г. Егоров, перевод А.Е. Федорова. - Волгоград. Том 2, 2014. - 420 с. - С.23-32. (Коллективная монография)
17. Вікова психологія: хрестоматія: навч. посіб. / упоряд.: Л. В. Долинська, Т. М. Лисянська, Л. М. Ширяєва. - Київ : Каравела, 2014. - 488 с.
18. Вікова та педагогічна психологія: навч. посіб. / О. В. Скрипченко, Л. В. Долинська, З. В. Огороднійчук та ін. - 4-те вид. випр. й доп. - Київ : Каравела, 2014. - 400 с.
19. Волошок О.В. Практикум із психології: навч.-метод. посібник / О.В. Волошок, М.Б. Кліманська, О. С. Штепа. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 96 с.
20. Волошок О.В. Практикум із психології: навч.-метод. посібник / О.В. Волошок, М.Б. Кліманська, О. С. Штепа. – Львів: Видавничий центр ЛНУ імені Івана Франка, 2010. – 96 с.
21. Гальчук, О. Я. Клінічна психологія [Текст] : навч. посіб. / О. Я. Гальчук. - Київ : Атіка, 2012. - 216 с.
22. Горбань Г.О. Особливості співпраці практичного психолога та учителя в умовах кардинальних змін в освіті // Педагогічний процес: теорія і практика. – 2018. – Вип. 3 (62). – С. 37–43.
23. Горбань Г.О. Принцип екологічності в діяльності управлінця. Екологічна психологія: хрестоматія / за ред. Ю.М. Швалба. Київ : Інститут психології імені Г. С. Костюка НАПН України, 2018. С. 33-39.
24. Гуткина Н.И. Психологическая готовность к школе. - СПб.: Питер, 2010.
25. Данильян О.Г., Дзьобань О.П. Методологія наукових досліджень: підручник. Харків: Право, 2021. 368 с.
26. Данюк В. М. Менеджмент персоналу : навч. посібник / Данюк В. М., Петюх В. М., Цимбалюк С. О. – К. : КНЕУ, 2014. – 398 с.
27. Дуткевич Т.В. Конфліктологія з основами психології управління / Дудкевич Т. В. – К. : Центр навчальної літератури, 2015. – 456 с.
28. Євтух М.Б. Педагогічна психологія: Підручник / М.Б. Євтух, Е.В. Лузік, Н.В. Ладогубець, Т.В. Ільїна. - К.: КондорВидавництво, 2015. - 420 с
29. Жуков, С.М. Історія психології [Текст]: навчальний посібник / С.М. Жуков, Т.В. Жукова. - 2-ге вид., доп., випр. і перероб. - Київ: Кондор, 2009. – 232 с.
30. Загальна психологія : підручник : у 2 т. / М. Й. Варій. – Львів : Апріорі. – Том 1. – 5-е вид., виправл. і доповн. – 2016. – 382 с.
31. Зоопсихология и сравнительная психология: учебно-методическое пособие / сост. О. Е. Коровина. – Самара: СФ ГАОУ ВО МГПУ, 2016. – 140 с.
32. Ільїна Н.М. Клінічна психологія: навчальний посібник. Суми: Університетська книга, 2020. – 163 с.
33. Клейберг Ю.А. Психология девиантного поведения : учебник и практикум для вузов / Ю. А. Клейберг. — 5-е изд., перераб. и доп. — Москва: Издательство Юрайт, 2016. — 290 с. — Серия : Бакалавр и магистр. Академический курс.
34. Ковалев С. В. Психология современной семьи / М. : Просвещение, 2010. – 208 с.
35. Козловська Е. В. Психологічна готовність молодого подружжя до гармонізації стосунків : дис. ... канд. психол. наук. / К., 2010.
36. Колесников О.В. Основи наукових досліджень: навч. посібник. Київ: ЦУЛ, 2019. 144 с.
37. Коновалова, В.О. Юридична психологія: підручник / В.О. Коновалова, В.Ю. Шепітько. — 2-ге вид., перероб. і доп. — Харків: Право, 2008. — 240 с.

38. Корнилова Т.В., Смирнов С.Д. Методологические основы психологии: Учеб.пособие. / Т.В. Корнилова, С.Д. Смирнов. – СПб.: Питер, 2008. – 320 с.
39. Кулікова А.О. Гендерні особливості трансформації «Я» - образу у структурі «Я - концепції»/Науковий вісник Миколаївського національного університету імені В.О. Сухомлинського. Психологічні науки: збірник наукових праць / за наук.ред. С.Д. Максименка, Н.О. Євдокимової. – Миколаїв : МНУ ім. В.О. Сухомлинського, 2014. – Вип. 2.13 (109). – 287 с. (С. 96-101)
40. Кулікова А.О. Особливості зміни структурних компонентів «я-образу» особистості в складних життєвих обставинах / А.О. Кулікова // International academy journal «web of scholar». 5(35).
41. Кулікова А.О. Розлучення як фактор змін «Я-образу» у жінок / А.О. Кулікова // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – Житомир: “Вид-во ЖДУ ім. І. Франка”, 2017. – Том VII. Екологічна психологія. – Випуск 44. – 330 с. (С. 121-132)
42. Максименко С.Д. Загальна психологія: Навчальний посібник / С.Д. Максименко – К.: „Центр навчальної літератури”, 2004. – 272 с.
43. Максимова Н.Ю. Основи психології девіантної поведінки. [Текст]: підручник /Н.Ю. Максимова - Київ: Либідь 2011. – 520 с.
44. Мельничук, Оксана Богданівна. Психологічна діагностика [Текст] : навч. посіб. / О. Б. Мельничук. - Київ : Каравела, 2013. - 316 с.
45. Минуллина А.Ф., Солобутина М.М. С60 Основы психологического консультирования: Методическое пособие.- Казань: ТГГПУ, 2007.- 329с.
46. Мушкевич М. І. Основи психотерапії : навч. посіб / М. І. Мушкевич, С. Є. Чагарна ; за ред. М. І. Мушкевич. – Вид. 3-тє. – Луцьк : Вежа-Друк, 2017. – 420 с.
47. Немов, Р. С. Психологическое консультирование : учебник для академического бакалавриата / Р. С. Немов. — 2-е изд., перераб. и доп. — М. : Издательство Юрайт, 2015. 440 с
48. Олійник О. Б. Основні терміни. Предмет і закони ораторського мистецтва. Закони риторики. Функції ораторського мистецтва // Основи ораторської майстерності : навч. посіб. для студентів ВНЗ / О. Б. Олійник ; М-во освіти і науки України. – Київ, 2010. – 350 с.
49. Онуфрієнко Г.С. Науковий стиль української мови: навч. посіб. з алгоритмічними приписами. 2-ге вид. перероб. та доп. К.: Центр учбової літератури, 2009. 392 с.
50. Попович О.В Білова Н.В. Інформаційні виміри: феномен соціальної адаптації/ Н.В.Білова, О.В Попович Інформаційні виміри: феномен соціальної адаптації / Вісник Маріупольського державного університету: Серія: Філософія, культурологія, соціологія. – Маріуполь: Нуковий світ; 2018: Вип. 13
51. Попович О.В. Вища школа та Болонський процес. Курс лекцій: модульне навчання: Навчальний посібник. – Маріуполь : МДУ, 2016. – 79 с.
52. Попович О.В. Життєтворчість як практика розширення життєвого світу (на матеріалі творчості Г.І. Челпанова) /О.В. Попович// Вісник МДУ серія «Філософія. Культурологія. Соціологія». за заг. ред. К.В. Балабанова. 2016. Вип.12 - с. 8-18
53. Попович О.В. Психологія управління. Навчально-методичний посібник. – Видавництво МДУ, 2019. – 258с.
54. Попович О.В.(у співавт.) Strategy and tactics of behavior of subjects and objects of historical trauma / О.В. Попович// Analele Universitatii din Craiova. Seria Istorie. – 2019. – 35(2). – р. 153-164. (Вісник індексується у міжнародних наукометричних базах Scopus)
55. Попович О.В. Competition as a Factor of Social Development (Konkurencja jako czynnik rozwoju spoteczneso) Studia Warminsie Wydawnictwo Uniwersytetu Warminsko-Mazursiego w Olsztynie, 2018. – № 55. – S. 43-62.

56. Психологія соціальної роботи [Текст]: підручник / за ред. Ю. М. Швалба. – Київ: Основа, 2014. – 448 с.
57. Ратинов, А. Р. Психология личности преступника. Ценностно-нормативный подход /А.Р. Ратинов // Ратинов, А.Р. Избранные труды / сост. М.В. Кроз, Н.А. Ратинова. – Москва, 2016. – С.95 – 126
58. Роменець В.А. Історія психології: ХІХ - початок ХХ століття : навчальний посібник / В.А. Роменець. - Київ : Либідь, 2007. - 832 с
59. Стуліка О.Б, Захарченко О.О. Психологічні особливості ціннісних орієнтацій військовослужбовців в контексті адаптації до умов мирного існування / О.Б.Стуліка, О.О. Захарченко // Вісник ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. Психологія. Випуск 62 - Харків: ХНПУ, 2020 – стор.229-242.
60. Стуліка О.Б, Ревякіна О.І. Особливості трансформації образу «Я-педагог» в структурі Я-концепції особистості в умовах сучасності / О.Б. Стуліка, О.І. Ревякіна // Вісник Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна. Серія "Психологія". Випуск 64 – 2018. –стор.61-65.
61. Стуліка О.Б, Шарлай Н.О. Особливості впливу психологічних меж особистості на формування метафори власного життя у юнацькому віці / Стуліка О.Б // Вісник ХНУ ім.. Каразіна. Серія «Психологія», 2019. –стор.75-82
62. Стуліка О.Б. Когнитивний аспект розвитку мнемічних та іншомовних здібностей студентів мовних спеціальностей / О.Б.Стуліка // Актуальні проблеми психології. Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. Том 7. Екологічна психологія. Випуск 4., Київ, 2019.
63. Стуліка О.Б. Особливості трансформації позиції «класний керівник» в структурі професійного образу особистості. / О.Б.Стуліка // Вісник ХНПУ ім. Г.С.Сковороди. Психологія. Випуск І (57) - Харків: ХНПУ, 2018.- стор.313-325 .
64. Стуліка О. Б., Харитинюк В. М., Севідова О. В. Соціально-психологічні та особистісні чинники виникнення сімейних протиріч в молодих сім'ях / О. Б. Стуліка, В. М. Харитинюк, О. В. Севідова // Молодий вчений. — 2020. — №12.
65. Татенко В.О. Соціальна психологія впливу : монографія. Київ : Міленіум, 2008. 216 с.
66. Тищенко Л.В. Аналіз теоретико-методологічних підходів щодо визначення категорії «життя» / Л.В. Тищенко // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – Житомир: «Вид-во ЖДУ ім. І. Франка», 2016. – Том VII. Екологічна психологія. – Випуск 41. – 490 с. С. 398-406.
67. Тищенко Л.В. Інклюзивна освіта як чинник соціалізації студентів з обмеженими функціональними можливостями / Л.В. Тищенко // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології ім. Г.С. Костюка АПН України. – Житомир: «Видавництво ЖДУ ім. І. Франка», 2013. – Том VII. Екологічна психологія. – Випуск 33. – 622 с. С. 496-505
68. Тищенко Л.В. Майбутнє і сьогодення студентів з обмеженими функціональними можливостями: психологічні аспекти Монографія (у співавторстві) / Л.В. Тищенко, Ю.М. Швалб. – К.: Основа, 2015. – 240 с.
69. Тищенко Л.В. Передумови виникнення психологічної категорії майбутнього особистості: філософський, культурно-історичний аспекти / Л.В. Тищенко // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць Інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН України. – Житомир: «Вид-во ЖДУ ім. І Франка», 2015. – Том VII. Екологічна психологія. – Випуск 39. – 478 с. С. 379-388.
70. Тищенко Л.В. Психологічна структура ментальної моделі управлінця як чинник екоорієнтованої управлінської діяльності / Л.В. Тищенко // Актуальні проблеми психології: Збірник наукових праць інституту психології імені Г.С. Костюка НАПН

- України. – Житомир: «Вид-во ЖДУ ім. І. Франка», 2017. – Том VII. Екологічна психологія. – Випуск 44. – 332 с. С. 265-273.
71. Тищенко Л.В. Самоідентичність особистості як загальнопсихологічна проблема / Науковий вісник Миколаївського національного університету ім. В.О. Сухомлинського: збірник наукових праць / за ред. С.Д. Максименка, Н.О. Євдокимової. – Т.2 – Випуск 10(91). – Миколаїв : МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2013. – 368 с. . (Серія «Психологічні науки») – С. 299-303.
 72. Тищенко Л.В. Тренінгові технології у роботі психологічної служби вищого навчального закладу: навчальний посібник (у співавторстві) / за наук. ред. Н.О. Євдокимової. – Миколаїв: Іліон, 2013. – 558 с.
 73. Тищенко Л.В. Феноменологія самоставлення в психологічній науці / Науковий вісник Миколаївського державного університету імені В.О. Сухомлинського: збірник наукових праць / за ред. С.Д. Максименка, Н.О. Євдокимової. – Т.2. – Вип. 9. – Миколаїв: МНУ імені В.О. Сухомлинського, 2012. – 286 с.
 74. Тищенко Л.В., Дьяченко С.О. Соціально-психологічні чинники особистісного рішення щодо трудової міграції / ВІСНИК Харківського національного університету імені В.Н. Каразіна СЕРІЯ “ПСИХОЛОГІЯ” Випуск 69 Харків – 2020.
 75. Тищенко Л.В., Чемет О.В. Первинна професійна его-ідентичність як фактор успішності навчання старшокласників / The 8th International conference – Science and society (November 9, 2018) Accent Graphics Communications & Publishing, Hamilton, Canada. 2018. 580 p. P. 216-228.
 76. Ткаченко О.М. Принципи, категорії і методологічні проблеми психології // Психологія і суспільство. – 2009 – № 1. – С. 44-133
 77. Толочек В. А. Современная психология труда. - СПб., 2006.
 78. Циба В. Т. Теоретичні засади соціальної психології: системний підхід : монографія. Київ : Університет "Україна", 2011. 359 с.
 79. Швалб Ю.М. Психологічні механізми соціалізації особистості в онтогенезі. Монографія / Ю.М. Швалб. – К., 2020. – 214 с.